

Morgenbladet 22/3-71

OPPLYSNINGSDIENESTEN

Norge og Den 2. verdenskrig

Jeg vil be om plass til noen bemerkninger til oberstløytnant N. Borchgrevinks innlegg om dette emne i Morgenbladet for 1. ds.

Av innlegget fremgår at oberstløytnanten er av den oppfatning at Norge tilhørte de allierte under annen verdenskrig. Dette er imidlertid ikke tilfellet, jfr. Oppenheim: International Law, 6. utg., bind 2, note til side 253. Den amerikanske professor i statsvidenskap L. Unstad, skriver i boken «Sannheten om Quisling» side 44, jfr. side 45: «Norge sluttet seg aldri til de allierte de jure, og var derfor aldri representert i den allierte overkommando.» Av den skriftveksel som høsten 1946 fant sted mellom kong Haakon og den daværende britiske ambassadør Collier, hersket det også enighet om at norske borgere deltok i britiske styrker (ikke i norske eller felles) som frivillige. I brevet av 6. september 1946 fra kong Haakon, heter det bl.a. at «mine landsmenn deltok i de britiske krigsanstretninger så langt det var mulig, og som frivillige — under den siste krig».

Høyesterettsadvokat Anncus Seljdesten, er av samme oppfatning. I Riksrådsforhandlingene i 1949, side 47, uttaler han: «For krigsmarinen var stillingen den at alt som ikke var tatt av traktaten eller pådelt, allierte var i britisk, (inkludert) tysk, og samme gjaldt for andre krigsdeltagere.»

Det er også på grunn av dette at Norge har vært medlem av NS ble bortført av de norske frivillige og ble internert på Isle of Man for krigens varighet. Sakføringen tapte den erstatningssak han anla mot den norske stat, idet retten tok til følge regjeringsadvokatens påstand om at raidet var et rent britisk foretagende og at den norske stat ikke i noe tilfelle kunne påføres erstatningsplikt.

Ved siden av det enstemmige statsrådsvedtak 7. juni 1940, bifalt av Kongen, om åhøpøst for Norge å fortsette krigen, synes jeg den ernstendighet at daværende kronprins Olav sterkt ønsket å bli igjen i Norge, tydelig viser at det slett ikke var på tale å fortsette norsk ledelse fra England. Det er jo helt utenknelig at vår nåværende konge skulle ha noe å si om å slutte og de i Norge som fortsetter krigen, ville det end

Med hensyn til uniformering så hadde de nordmenn som deltok i raidene mot tyskbesatt norsk område, f.eks. «Operation Claymore» mot Lofoten den 4. mars 1941, utvilsomt slike uniformer som oberstløytnant Borchgrevink beskriver i sitt innlegg. Men at operasjonen var et rent britisk foretagende, ble fastslått ved Lofoten herredsretts dom av 26/3/1956. En sakfører som var medlem av NS ble bortført av de norske frivillige og ble internert på Isle of Man for krigens varighet. Sakføringen tapte den erstatningssak han anla mot den norske stat, idet retten tok til følge regjeringsadvokatens påstand om at raidet var et rent britisk foretagende og at den norske stat ikke i noe tilfelle kunne påføres erstatningsplikt.

John Sand.

NBI

Side 212 er feil!

I Datona har jeg fra Fjeldstadi. Søken begynte 26/6. men dommen fant ikke før juli 1958